

SAYIN DELEGELER, DEĞERLİ PARTİLİLER,
KIYMETLİ DİNLEYENLER ve BASIN EMEKÇİLERİ KARDEŞLERİMİZ

Türkiye İşçi Partisi İstanbul İli'nin 7. Olağan Kongresine, geçen dönem çalışmalarını sunuyoruz. Raporumuzda çalışmaların ayrıntısız olarak özet şeklinde açıklaması yer alacaktır.

İstanbul İl Kongresi 6 Nisan 1968'de yeni yöneticilerini seçmişti. Bu arkadaşlarımız, İl'de ve İlçelerde bazı üyelerin fiilî durumlarıyla karşılaştılar. Hiç kuşkusuz, partinin zirvesinde oluşturulan, organlar dışında sürdürülen ve adına "teorik mücadele" denilen suçlamaların yarattığı karışık durum, bu fiilî durumları doğurmuştu. İlçelerde olağanüstü kongreye gitme istekleri planlanıyor ve kongrelerde zirvedeki suçlamaların yankılarının duyulması özleniyordu. İl Yönetim Kurulunun, olağanüstü kongre isteği Merkez Yürütme Kurulunca reddedildikten sonra 4 Şubat 1969'da Yöneticiler toptan istifa kararı aldı. Bundan sonra, boşalan İl Yönetim Kurulu yerine yeni İl Yönetim Kurulunun kurulması için Genel Merkezce yapılan iştişarelerden sonra bizlere İl Yönetim Kuruluna katılmamız parti görevi olarak verildi. Bizlerde bu görevi kabul ettik.

Hemen belirtelim ki, seçilme yerine atanma, hiç birimizin memnun olmadığı bir iştir. Ne varki, Partimizin demokratik merkezîyetçilik ilkelerine aykırı olarak ve seçimle gelen organlara ve yetkililere karşı açıkça, organlar dışında mücadele bayrağını açarak yürütülen, tasvib edilmeyen sonuçlar doğuran, partinin manevî şahsiyetini ağır şekilde yıpratın beyanlar, davranışlar ve sürdürülen parçalayıcı eylemler İstanbul İl örgütünün işlemezliliğini sonucunu da verecekti. İşte biz tüzüğümüzün Merkez Yürütme Kuruluna tanıdığı hakları ve partililer olarak bize yüklediği görevleri yerine getirme yükümlüğünü gözeterek istifa eden yöneticiler yerine İl Yönetim Kurulunda görev almayı kabul ettik.

Göreve başladıktan sonra İlçelere ve üyelere iletmişimiz çalışma programımızda belirttik ki; "İl Yönetim Kurulumuz bu dönemde partimiz için hayati önem taşıyan somut meseleler ve görevlerle karşı karşıya bulunmaktadır. Bu çalışma döneminde her müşkülü yenebilmek için bütün üyelerin ve özellikle İlçe Yöneticileri kardeşlerimizin şevkli çabalarına, bilinçli desteklerine ve olumlu uyarılarına muhtaçtır. Yönetim Kurulumuzun vazgeçemeyeceği bu çabaları, desteği ve uyarıları bütün partili kardeşlerimizin bizden esirgemesine güveniyoruz."

Son kongre kararlarıyla da perçinlenen parti görüşü ve parti hattı karşısında artık dayanışma ve anlaşma içinde çalışmamız gerekti. Şu veya bu kişinin adamı olarak değil, parti üyesi olmanın bilinci içinde ve kararlara ve de organlara bağlı bir anlayış içinde çalışmamız gerekti. Yeni Büyük kongreye kadar çalkantılara son verecek bir ortam yaratmamız gerekti. Olmadı, olamadı..

Biz, İl Yönetim Kurulu olarak gücümüz yettiği kadar iki görevimizi yerine getirmeye çalıştık:

- 1- Parti içinde birlik ve beraberliği kesin olarak kurmak, ve korumak,
- 2- Milletvekili seçimlerinde İl olarak en iyi sonuçları almak.

Bu görevleri gerçekleştirmek için bütün üyeler ve bütün akımlar karşısında tarafsız hareket ettik. Sadece parti tüzüğünü, parti programını, kongre kararlarını rehber aldık ve uyguladık.

Fakat parti birliğiyle bağdaştıramadığımız ve basına geçen iç mücadeleden zirvedeki sarsıntıları, İlçelerde kendini göstermekte devam etti. Yeni den olağanüstü kongreler için imzalar toplanması programlaştırıldı, kişilerle uğraşıldı, ancak kanlı bıçaklı düşmanların birbirine reva göreceği bir üslupla parti içinde yöneticilere karşı yermeler yaygınlaştırıldı. Yaratılan ortamda ilçeler yöneticileri birer ikişer, toptan istifaya başladılar. Hemen her İlçede bir kaç defa müteşebbis yönetim kurulu kurmak için yoğun çalışmalar yapmak gerekti. Üyeleri yönetim kuruluna atanmayı kabul ettirme çalışmaları pek çok zaman aldı.

Karşılaşılan çeşitli güçlükleri yenmek için tüzüğün de emrettiği bürolar kurmaya çalıştık, pek çok üye görev almayı istemedi ve büro çalışmalarını bu nedenle yapılamadı. Parti işleriyle uğraşan üç beş arkadaşla başbaşa günler haftalar geçti. Arzuladığımız, yapmaya çalıştığımız pek çok iş, pek çok eylem, ilgisizlik, görev almaktan kaçınma, bezginlik, karşıtlık yüzünden yapılamadı. Bu nedenle de düşündüklerini, arzuladıklarını, programlaştırdıklarını yapabilmiş, bunlardan kıvanç duymuş bir yönetim kurulu olarak huzuruza gelemedik, bunun acısını duyuyoruz. İstanbul İl'inde bütün üyeler ve bütün ilçeler yöneticileriyle hepimizin kardeşlik anlayışı içinde aynı amaca yönelmiş, aynı ilkeleri savunmuş, aynı eylemlerde yer almış sağlam örgüt haline dönüşmemizi yürekten diliyoruz.

Arkadaşlar,

Milletvekili seçimleri gelip çatmıştı. Propaganda için eleman, para, organizasyon, slogan, konuşma metinleri ve benzeri ihtiyaçlar dağ gibi önümüzde yığılmıştı. Pek az partili kardeşlerimiz bu ihtiyaçları gidermemize katkıda bulundu. Pek az bağış yapıldı.

Bu arada İl çapındaki seçim çalışmalarımızın yanısıra, Genel Merkezce yurt çapında Partimizin seçim propaganda malzemesinin bastırılması ve bütün illerdeki teşkilâta sevki görevi de Yönetim Kurulumuza verildi. Bu görevi yerine getirmemiz ancak dört beş arkadaşımızın büyük fedakarlığı ile mümkün olabildi.

Burada şunu da önemle belirtmek isteriz ki İlçelerimizin yönetim kurullarında görev alan arkadaşlarımızın çoğu da, yukarıdanberi anlatılan havanın etkisinde kalan üyelerin çoğunun büyük ilgisizliği içinde, bütün güçleriyle parti vazifesini başarı ile yerine getirdiler.

Çeşitli yayın organlarının partimizin adayları ile ilgili yayınları, Partiyi tüzel kişi olarak karşılarında alan çalışmalarını bütün Türkiye'de olduğu gibi ilimizde de etkisini gösterdi. Yapacaklarımızın, yapmayı tasarladıklarımızın pek azını gerçekleştirebildik ve arzuladığımız sonucun ancak yarısını alabildik. Bunlara karşın, seçimlerde gece gündüz demeden, büyük kişisel fedakârlıklarla çalışmalarımıza katılan arkadaşlarımıza sonsuz teşekkürlerimizi sunarız,

Seçim sonuçları alındıktan sonra yeniden kızıştirılan çalkantılar sonunda Genel Başkanlık ve Merkez Yürütme Kurulunda değişiklikler oldu. Bunları yenileri izledi. Bu istifalar ve seçilmelerle geçen süreler içinde de, daha öncede, şimdide, üyelerimizin istediği, ilçelerimizin de haklı olarak önem verdiği parti içi eğitim hâlâ bir merkezi plana bağlanamadı.

Yönetim Kurulumuz İstanbul Teşkilâtında eğitim çalışmalarını düzenlememiş olmakla çeşitli tenkitlere uğramıştı. Aslında bu çalışmalarını düzenleyebilmek bizim için büyük bir kıvanç vesilesi olurdu. Ne var ki Genel Merkezden gelen ve hâlâ yeni bir genelge ile değiştirilmemiş olan bir direktife göre; bütün teşkilâta uygulanacak bir eğitim plânı hazırlandığı ve bu plân gönderilinceye kadar İlçelerde perakende eğitim çalışmaları yapılmasının durdurulması bildirilmişti. Bu güne kadar bu plan gelmediği ve aksi bir direktif de verilmemiş olduğu için gerekli eğitim çalışmasını yapamamış durumdayız.

Arkadaşlar,

Bu dönemde kurulumuzu ciddi şekilde uğraştıran olumsuz davranışlarla da karşılaştık. Bazı ilçelerimizde organları en ağır şekilde suçlayan, parti içinde ayrı bir baş çeken ve bağımsız bir örgütmüş gibi İlçeyi bu olumsuzlukların yönetildiği bir merkez haline getiren üyeler görüldü. Bu arada Yalova İlçemizin Yönetim Kurulu, yayınladığı ve üst organları her türlü tenkit ölçüsünü aşan kaba ve sorumsuzca tahkir ve tezyif edici bildiriler yayınladı. Buna karşı biz tüzüğün bu konudaki emrini yerine getirerek kendilerini İl Haysiyet Divanına sevk etmek zorunda kaldık. Haysiyet Divanı bu üyeler hakkında kesin ihraç kararı verdi. Bundan sonra Yalova'da İlçe Yönetim Kurulunu teşkil edecek bir ekip çıkarmak imkânı olmadığı için halen bu ilçemiz münfesihtir durumdadır.

Beşiktaş İlçemizde de yukarıda açıkladığımız genel mahiyette bir durum hasıl oldu. Partiden evvelce ihraç edilmiş olup da yeniden üyeliğe alınmak

üzere başvuran bazı eski üyelerin bir müracaatını, Yönetim Kurulu tüzüğün verdiği yetkiye dayanarak kabul etmedi. Bunun üzerine bu İlçemize kayıtlı bazı üyeler, İlçe binasında protesto toplantıları düzenlemeğe teşebbüs ettiler. İlçe Yönetim Kurulu buna yetkileri olmadığını bir kaç kere hatırlatarak uyarmasına rağmen, bu üyeler davranışlarını sürdürdüler. Öyleki bu protesto toplantılarının aldığı yön karşısında İlçe Yönetim Kurulu istifa etmek zorunda kaldı. Bu durum karşısında, sözü geçen üyeler bu toplantıları partili olmayan kişileri de davet ederek sürdürdüler. İl Yönetim Kurulu da başkan ve üyelere bir grubun bu toplantılardan birine gitmelerini kararlaştırdı. Kendilerini uyarmaya çalıştılar. Ancak bu çaba da fayda vermedi. Bu durum üzerine yeni bir İlçe müteşebbis kurulu kurmak da mümkün olmayınca İlçe binasını boşaltıp, İl binasına nakletmek zorunda kaldık. Ve ancak bundan sonra yeni bir İlçe müteşebbis Yönetim Kurulunun teşkili sağlanabildi.

Bir süre sonra kendilerine Gerçek Tipliler diyen bir grubun partili ve partisiz bir çok fabrikaların bütün işçilerine ev adresleri yazılmak suretiyle gönderdikleri bildiriler partinin birliğine kasteden bir görüşü savunuyordu. Bütün sendikacılara çamur atılıyor, sendika örgütlerini yıkıcı bir tertip tezgahlanıyordu. Kısa bir dönem içinde bu bildirilerin temsilcilerine karşı genel bir uyanış görüldü ve silahları geriye tepti. Parti içindeki birlik ve dayanışma işçi kesiminde daha da güçlendi. Partiye sahip çıkanlar, giderek ağırlığını duyuran bir cephe teşkil etti. Bugün partiyi ayakta tutan, işte bu birliktir; hiç bir kimsenin "adamı" olmayan, partinin tüzük ve programına bağlı kalan, eleştiriye de, öz eleştiriye de önem veren, haklı ile haksızı, doğru ile eğriyi gayet güzel ayıran parti üyelerinin çoğunluğu 9 yılına girebilmiş memleketimizin ilk ve biricik sosyalist partisinin, Türkiye İşçi Partisinin varlığının garantisidir.

Arkadaşlar,

Partiyi, parti olarak ayakta tutmak ve mevcut niteliğini devam ettirmek, üyeler ve organlar arasındaki karşılıklı saygıyı sürdürmek için çok sabırlı bir çalışma yaptık. Bazı ilçelerde, parti içinde başka bir partiymiş gibi kendi başına hareket etmek isteyenleri, partiyi temsil edenlere ve öteki üyelere tüzüğün yasakladığı sözler söyleyen ve davranışlarda bulunanları Haysiyet Divanına verdik. Partiden kesin olarak çıkarılanlar, süreli olarak çıkarılanlar, haklarında hiç bir disiplin cezası verilmeyenler oldu. Bunların çeşitli tepkileri görüldü ama, biz parti birliğini ve parti içinde uygar ilişkiler kurabilecek bir düzeni korumak görevimizi savsaklayamazdık. Dileriz ki, hepimiz, tüzüğünü okuyarak üyeliğe kabul edilmemizi istediğimiz partinin tüzüğüne, programına, kongre kararlarına içtenlikle bağlı kalalım, organların yetkilerine saygılı olalım da hiç kimse parti dışına düşmesin.

Amerikan emperyalizminin ağına düşen Türkiye'de kapitalist sömürüye son vermek, tam bağımsız Türkiye'yi kurmak, her türlü köklü dönüşümleri yapmak için işçi sınıfının demokratik öncülüğü etrafında siyasal örgüt içinde yer almak, millî mücadele heyecanı içinde çalışmak güzel şeydir. Bu nedenle Olağanüstü 2. Büyük Kongrede partiden çıkarılmış eski üyeler hakkında alınan kararın uygulanmasında hoşgörü ile hareket ettik, yeniden bir çok eski partilinin üye olmasına yol açtık. Olağanüstü kongre kararı şu nitelikte idi:

Partiden çıkarılanlar, yeniden üye olmak isteyenlerin izleyeceği yoldan gidebilirler ve yeni üye muamelesine tâbi tutulurlar. Onun için İl Yönetim Kurulu olarak, ilçesine başvuran eski üyeler hakkında yeni bir üye hakkındaki işlemi uyguladık, bir kısmının üyeliğe alınmasını, devam edegelen eylemlerini gözönünde tutarak doğru bulmadık, pek çoğuna da itiraz etmedik. Eğer 2. Olağanüstü kongrede, ihraç edilenlerden başvuranlar olursa hepsi mutlaka üyeliğe alınır gibi bir karar çıkmış olsaydı, biz de kongre kararına aynen uyardık. Ne varki, kongre kararı Haysiyet Divanı kararı ile çıkarılanlara yeni üye muamelesi yapılmasını ilke olarak kabul etmişti ve her yeni üye başvurusu karşısında nasıl bir yol izleniyorsa biz de öyle yaptık, bazı müracaatları kabul etmedik. Onun için, bazı ilçe kongrelerinde iddia edildiği gibi, biz Büyük Kongre kararına aykırı işlem yapmadık.

Değerli arkadaşlar,

Sol cephede ve partimiz içinde görülen şudur: Ortak noktalar yerine ayrılıklara ağırlık vermek, bir gün yanyana olmak zorunda kalınacağı hiç düşünülmeden karşılıklı olarak kişileri çürütmeye, tehil etmeye önem ve-

rilmektedir. Ne kadar ün yapmış kişiler varsa, hemen hepsi ayrı organlar-
da yazmakta, bunları okuyabilenlerin, izleyebilenlerin vardıkları sonuç
herhalde tektir: Bu durumdan en çok yarar görenler, sol kanadı karmak isteyenler,
vurmak isteyenlerdir: Emperyalizm ve onun içimizdeki ortakları,
dayanaklarıdır. O kadar ki, yazdıklarımız, söylediklerimiz, konuştuğumuz
hep ayrılıklar üzerinedir ve de bu kaosu giderme yerine arttırma doğ-
rultusundadır. Onun için Türkiye'nin somut meseleleri, sağ kanadın gittik-
çe artan cüreti, burjuva iktidarının bunalımı, Amerikan emperyalizminin
bizi çok ilgilendiren yeni oyunları üzerinde emekçi halkın aydınlanmasını,
bilinçlenmesini adeta unutanlar var.

Sayın delegeler,

İşçi hareketleri, İstanbul'da gittikçe devrimci öz taşıyan bir yoğun-
luğa varmıştır. Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu'na bağlı
sendikaların üyeleri grevle, direnme ile, fiilî durumlar yaratarak, toplu
sözleşme için kendi öz örgütlerinin yetkili olmasını sağlayıcı çabalar har-
cayarak işçi sınıfının bilinçli temsilcileri olduklarını her zaman ispat-
lamaktadırlar. CHP yönetimindeki koalisyon döneminde çıkarılan kanunlar-
la yozlaştırılan grev hakkı, korunan sarı sendikacılık karşısında işçi sı-
nıfının olumlu mücadelesi gittikçe hız kazanmaktadır. Kanunsuz işler yap-
maya alışık bir kısım fabrikatörlerin, ücret ödeme ve işten çıkarma düze-
nini de allak bullak eden kişisel davranışları işçilerin hak aramada toplu
hareketlerine yol açmış ve geçen yılın son günlerinde işçi hareketleri-
ne yeniden kan buluşturulmuş, bir işçi kardeşimiz, Şerif Aygün, toplum po-
lisinin bir grubundan atılan kurşunlarla şehid düşmüştür.

Genç kardeşlerimizin üniversite ve yüksek okullarda Türkiye'nin tam
bağımsızlığını gerçekleştirmek için giriştikleri mücadele, hâkim sınıflar-
ca çok yanlış değerlendirilmekte ve gençler, hâlâ katilleri bulunmayan ci-
neyetlerle sık sık şehid vermektedir. Faili bir türlü bulunamıyan seri ci-
neyetlerin artması üzerine İçişleri Bakanlığına gönderdiğimiz bir tel ya-
zısında Vali Poyraz'ın ve Emniyet Müdürünün değiştirilmesini istedik, kan-
lı olayların önlenmemesini protesto ettik. Vedat Demircioğlunu anma günün-
de yeniden emperyalizme karşı mücadele azmimizi biledik.

Sayın delegeler,

İl Genel Meclisine ve Belediye Meclisine seçilen arkadaşlarımızın teş-
kil ettikleri parti grupları, bu meclislerde partimizin temel ilkelerine
uygun çalışmalar yaptı, mücadeleler verdi ve özellikle işbirlikçi örgütle-
re il bütçesinden yardım yapılmamasını, buna karşılık TİGT gibi devrimci
bir öğrenci kuruluşuna yardımda bulunulmasını başardı. Belediyede çeviril-
mek istenen imar oyunları, müteahhit saltanatı ve arsa spekülasyonları gi-
bi konularda çok sert ve etkin çalışmalar yapan arkadaşlarımız zaman zaman
basına da bildiriler verdi, emeçlerle olayları anlatmaya çalıştı. İl sı-
nırları içindeki mahallî belediyeler meclislerinde yer alan arkadaşlarımız
da hep fakir fukara halkımızın yanında yer alarak belediye hizmetlerinin
dağılımında adaletli bir programı savundular. Emekçi halkımıza hizmet yol-
larını aradılar. Gruplar yöneticileriyle il arasında âhenkli bir ilişki ku-
ruldu, fakat bir iki mimar ve mühendis arkadaşımız dışında uzmanlık dallar-
ında gruplarımıza bilgi verecek, yardım edecek bir büro kurmak olanakları-
nı bulamadık. İlgisizlik ve hemen herkesin Büyük Kongreyi dağınkılığı gide-
rici tek çıkar yol olarak görme eğilimi, ilin çalışmalarına önemli katkılar
yapılmasını önledi. Zaten paraca sıkıntı içinde olan il, bu alanlarda baş-
ka türlü bir yol izleme imkânı da bulamadı. İl Genel Meclisi ve Belediye
Meclisi üyeleri arkadaşlarımızın yaptıkları bağışlar dışında, seçimlerden
önce pek az sayıda arkadaşımızın bağış yapmış olması, paraya bağlı işlerin
çok sınırlı şekilde yapılmasını zorunlu kıldı. Bu arada Büyük sanatçı Ruhi
Su'nun İl adına konser vermesi, ile de, Genel Merkeze de maddî yönden önemli
bir destek sağladı. Bağış yapan, sanatını bir gece İl hizmetine veren bütün
arkadaşlarımıza teşekkürü borç biliriz.

Sayın delegeler,

Türkiye'nin önemli sorunları çözüm bekliyor. Amerikan emperyalizmi
Türk ekonomisini, Türk malî gücünü kendine bağlamıştır. Türkiye'nin en

önemli kaynakları alabildiğine sömürülmektedir. İşbirlikçi komprador burjuvazi, emperyalizmle kol kola çıkar peşindedir, vurgun peşindedir. Nato'nun içinde her an savaşa sürülebilecek olan Türkiye, Ortak Pazar içinde, gelişmiş kapitalist ülkelerin pazarı derecesine düşürülecektir, Anayasa doğrultusundaki köklü dönüşümleri yapmak, Ortak Pazar yüzünden büsbütün güçlenecektir. Montaj endüstrisi, Türkiye'nin kalkınması için zorunlu sanayileşmeye set çekmektedir. Lüks Boğaz Köprüsü, sömürücü güçlerin gelişmesi, yeni vurgunlar, yeni milyonerler yetiştirme olanakları hazırlayacak bir ağ olmuştur. Kıbrıs, cemaatlar arası müzakere oyalamasıyla emperyalizmin yenilenmiş bir üssü olma yolundadır. Atatürk'ün gençliğe emanet ettiği Cumhuriyetin yetiştirdiği genç dimağlar, bağımsızlığımızı her yönden sağlamaya yönelmiş eylemler içinde sağcı ve tutucu güçlere karşı göğüşlerini siper yaparken "haytalar, anarşistler" diye horlanmaktadır ve de cinayetlere susamışlara cesaret verilmektedir. Grev hakkını daha da kısıtlamaya koyulanlar, Türk sendikacılığını Amerikan emperyalizminin ipoteği altına sokmaya hazırlananlar derlenip toparlanırken, sol cephede ve sosyalist partimiz içinde bu konular karşısındaki tavrımız ve kararımız bir olduğu halde birbirinin gözünü oymaya hazır kuvvetler durumuna düşürülmemiz çok hazin bir sonuçtur. İl Kongresinin Sayın Delegelerinin Parti anlayışının, inanç birliğinin, tehlikeler karşısındaki zorunlu ortak cephenin kurulmasını sağlayacak güçte olduğuna inanmak istiyoruz. Tenkitlerinizi bekler, geleceğe ışık tutacak eleştirilerinizden yeni seçilecek arkadaşlarımızın bol bol yararlanmasını diler, hepinize şimdiden teşekkür ederiz. Saygılarımızla.

İSTANBUL
İL YÖNETİM KURULU